

sindige og stilkfærdige Bemærkninger om Lejernes Stilling og Vilkaar. Det drejer sig om den Bestemmelse, der enstemmigt er vedtaget i Landstinget, hvor alle Partier er enige om, hvis man skulde beholde de saakaldte frivillige Overenskomster, at gøre det paa den Maade, at Nævne skal have Lejlighed til at danne sig en Mening om, hvorvidt disse virkelig ogsaa er frivillige, derigennem, at Overenskomsten skal bekræftes mundtlig af Parterne. Herover følte det ærede Medlem sig aldeles forbløffet og udtalte, at det dog var voksne Mænd og Kvinder, der var fuldkommen lige berettigede, der her stod overfor hinanden og havde vedtaget disse frivillige Overenskomster. Hvorfor skal da Samfundet tage nogle af dem i Beskyttelse overfor de andre? Jeg skal sige til det ærede Medlem, der vistnok er den eneste tilstedeværende, der ikke ved Besked dermed, at af de to Parter, der her staar overfor hinanden, staar den ene som den svage, den anden som den stærke Part. Det er klart, at saa længe Forholdet er det, at en Lejer lever i stadig Frygt for at blive opsagt og komme til at flytte og ikke altid er saa nøje bekendt med de enkelte Bestemmelser i Huslejeloven, som det ærede Medlem synes at forudsætte, saa er vedkommende Lejer den svage Part i dette Forhold, og saa bør man have Sikkerhed for, at de Overenskomster, der træffes, virkelig har Præget af Frivillighed.

Det ærede Medlem talte i sin Iver om, at det drejede sig dog kun om stakkels 50 eller 100 Kr. Hertil skal jeg først bemærke, at de frivillige Overenskomster aldeles ikke er indskrænkede til blot at gælde 50 eller 100 Kr.; men selv om det kun drejede sig om et saadant Beløb, vilde den svagere Part have Krav paa Beskyttelse fra Samfundets Side. For øvrigt er der slet ikke Tale om en Beskyttelse, men kun om at skaffe Sikkerhed for, at det virkelig er en frivillig Overenskomst, der er indgaaet; man opnaar i nogen Grad at faa bestyrket Sikkerheden herfor derigennem, at en mundtlig Bekræftelse deraf finder Sted.

Overfor den ærede Ordfører for Venstre (Slebsager) vil jeg sige, at det bliver naturligvis en Skønssag — navnlig ogsaa i Betragtning af de Henvendelser, man selv har haft — om de frivillige Overenskomster kun undtagelsesvis ikke er frivillige, eller om de som oftest ikke er det. Jeg for mit Vedkommende nærer den Overbevisning, at i de fleste Tilfælde er det ikke frivillige Overenskomster i den Forstand, hvori man ellers forstaar en frivillig Overenskomst imellem

to Parter, der staar ligeberettigede og lige stillede overfor hinanden.

Jeg skal i øvrigt ikke bidrage til at forlænge denne Debat; mine Bemærkninger er udelukkende foranledigede ved de Udtalelser, der faldt fra det konservative Partis ærede Ordfører.

Indenrigsministeren (Rode): Der er talt om Overnævnets Sammensætning og spurgt om, hvorledes man skulde forholde sig, hvis et Overnævnsmedlem flyttede udenfor sit Omraade, og der ikke var nogen Suppleant. Det forekommer mig, at Loven ganske bestemt siger, at der skal være saa og saa mange Medlemmer og saa og saa mange Suppleanter, og hvis der ikke er det, vil Amtmanden have at sørge for, at saadanne kommer til Stede. Der vil som Følge deraf ikke opstaa nogen Vanskelighed paa det Omraade.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Overnævnsappellen har det ærede Medlem fra Stege (Jessen) udtalt sin store Betænkkelighed ved den Overbebyrdelse af Sager, som Overnævnet vil faa. Jeg har ud fra et lignende Synspunkt næret Betænkkeligheder ved Ændringen, men man har fra anden Side ment, at Overbebyrdelsen neppe vilde blive saa stor. Der er da ikke andet at gøre end at se, hvorledes det vil gaa, og saa træffe sin videre Bestemmelse derudfra. Men der har været en vis Tilbøjelighed til at mene, at Parterne blev afskaaret fra Appel, og de maa derfor i og for sig være berettigede til at indhente Overnævnets Skøn.

Det ærede Medlem fra Guldager (Slebsager) udtalte, at i § 6 maatte efter hans Opfattelse Begrænsningen af Forhøjelsen til 15 pCt. i Tilfælde af, at Vedligeholdelsen af Lejligheden paahviler Lejeren, betyde en Begrænsning af Forhøjelsen til *mindst* 15 pCt. Deri kan jeg ikke være enig med det ærede Medlem. Der staar i Lovforslaget, at Tillæget skal udgøre mindst 10 pCt., og derefter fortsættes der, at hvis Lejligheden er vel vedligeholdt, skal den være mindst 20 pCt. Naar der derefter tilføjes, at Forhøjelsen begrænses til 15 pCt., naar det er Lejeren, der selv skal vedligeholde Lejligheden, maa det forstaas saaledes, at i saadanne Tilfælde er Tillæget mindst 10 pCt. og højst 15 pCt.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Overenskomster er der ført en akademisk Diskussion om disses Frivillighed eller Ikke-Frivillighed, og jeg har hørt, at et æret Medlem har talt om, at det jo her var voksne Mennesker, der stod overfor hinanden; og at de nok vidste, hvad de gjorde. Jeg har i